

Ürgenç rowaýaty

Category: Goşgular, Kitapcy
написано kitapcy | 26 январа, 2025
Ürgenç rowaýaty ÜRGENÇ ROWAÝATY

Perýat gark eýleýär gadym Ürgenji,
Şöhratly şähere doldy wagşylyk.
Ajal akyp gelýär mele suw bolup,
Miltiň bolsa çykyp bilseň, garşy çyk.

Öňki salan tygam azmy ýagynyň?!
Gör, anha, böwsüpdür derýanyň bendin.
“Jeňden sypdym” diýen mele ajalyň
Elinde bogulyp ölmeli indem.

Sypalga ýok,
Çykalga ýok hiç hili,
Ölüm täk sypalga, ýalňyz çykalga.
Bir sekunt salym ýok çäre taparňa.
Gark bolup ölmeli galada galsaň,
Daşda-da aç itler gyjap dur dişin.
Zalym kagan emir berdi ýygyna:
“Galadan çykanyň oýmaly döşün.

Hala beçe bolsun,
Hala-da hatyn,
Ýekejesem diri galmaly dälidir.
Bu kakabaş halky basyp alan däl,
Düýp-teýkary bilen gyran utýandyr.

Kimde-kim bir kişä dözmezlik etse,
Şonuň bilen bile dynar kelleden.”
Han diýdimi,
Diýmek gutardy gürrüň,
Hökman boýun bolaymaly hemme-de.

Ýygnyň öňi gala maňlaý diräp dur,

Yzy bolsa, nirelerde, kim bilýär?!
Gana suwsan şu ordanyň derdinden
Mizemejek şähriň ömri soňlanýar.

Müň garaň içinde tapylýar agam,
Gany ýigrenýänem kändi ýygynda.
Ine, hut şol häsiýeti üçinem
Tutulardy olar hemişe öňde.

Şol gany ýigrenýän topar girerdi
Elmydama ilki bilen söweşe.
Şeýdip, türkmen haýsydyr bir ýagy däl,
Şeýdip türkmen türkmen bilen döwürer.

Ýöne sen türkmen bol, başga millet bol,
Ýagyrynnyňdan gylyç direlip durka,
Ýarag galdyrmaly öz milletiňe,
Nätjek, ýazgydyňda ýesirlik barka?!

Ýogsam, samarkantly bir esger bilen
Ürgençli bir batyr garyndaşdyram.
Şonda-da gaýgyрман çapmaly ony,
Ölmeli sarpasy garyndaşlygyň.

Çapmasañ, çapýalar ganhor goşunda,
Aý, çapsañam, diri galmak gümana.
Gardaş gardaşyna ýarag çenärmi,
Nirelerden çykdyň, zabun zamana?!

...Ýaşayşa umyt ýok şäher halkynda,
Ölüm täk sypalga, ýalňyz çykalga.
Birjigem pursat ýok çäre taparňa.
Sen isle-isleme goşulaýmaly,
Bakyýete göç edýänleň hatarna.

Birlän-iklän ogryn-dogrynlyk bilen
Ýogam döldi çykyp bilýän galadan.
Bir beladan sypyp bilýän bolsa-da,
Sypyp bilýän ýokdy başga beladan.

Öňem halys gurby gaçan şäherli
Dynýardy başyndan daşa çykdygy.
Esgerler buýrugy berjaý edýärdi,
Çapmaly,
Çapmaly,
Diňe çapmaly.

...Hanha, ýene gülüň reňki garylan
Gyryzy donuna gan reňki siňen
Bir gyz çykyp gelýär galaň daşyna,
Bäş-üç ýaşyndaky jigisi bilen.

Ah, gözel gyz, öwrül derhal yzyňa,
Sen ajaldan gaçyp, ajala gelýäň.
Ýogsa, gapyl gözüm, gapyl şu zaman,
Beýle wagşylygny görme bu dünýäň!

Gapylmady gana öwrenşen gözler,
Gözel gyzam çekilmedi yzyna.
Haýsy näkes ýarag çenäp bilerkä
Gözel gyza – gозelligiň özüne,
Oglanjyga – çyn söýginiň özüne.

Bir esger bat bilen topuldy gyza,
Ýöne bat bilenem çekildi yza.
Gylyçly gol ejiz geldi söýgüden,
Gylyç elden gaçdy, eredi ýürek.
... Jady siňen göreçlere seredip,
Ölüp bilýän wagtyň başga nä gerek?!

Gyz esgere gorky bilen seredýär,
Esger gyza söýgi bilen seredýär.
Otly göreçlerde ölüp bilýärkäň,
Ýok, ýok, şundan başga hiç zat gerek däl.

Ýok, oňa gerek däl indi ömürem.
Gerek diýende-de, öljegni bilýär.
Oňa çenlem çawup gelen iki ok,
Ikisiniň ýola saldy o dünýä.

Otly göreçlere ýene bir ýola
Bakdy-da, ýazyldy topraga esger.
Mährem göreçlere ýene bir ýola
Bakdy-da, ýumuldy owadan gözler.
Aglamaga ýetişmedi oglanjyk...

Ýene üç jesedi bagra basdy ýer.

Ene ýer bagryna bassa-da basdy,
Ýöne welin bir aýylganç eňredi.
Ene ýeriň sol zarbasy bilenem
Duşman sany ep-eslije ýeňledi.

Ah, gyrlanda näme duşmanyň köki,
Bir mahal ölensoň söýgi hem rehim.
Bu dünýäde boldy, bolmady näme,
Söýgüsi yok tohum,
Rehimsiz tohum.

Ýöne söýgi ölýärmikä aslynda,
Söýgi ölse, öläýmezmi adamzat?!
Söýen hem söýülen ölýändir, ýöne
Baky ölümsizdir söýgi diýlen zat.

Gyjaber dişiňi, gyjaber kagan,
Ber ýene-de höküm üstüne höküm.
Ýöne hiç zat edip bilmersiň söýgä,
Gazabyna tutsa söýgi diýlen zat,
Gyrar öz köküň.

Ýüz müňläp wagşylyk ot dördi öňem,
Birem söýgä şek ýetirip bilmedi.
Biler bolsaň, bu gün bigünä gyzam,
Bigünä esgerem – birem ölmedi.

Seniň özüň öldüň doňýürek ýagy,
Gursagyňda yşgyň öleni üçin.
Ýogsam bu duýgyny ýigrenýän bolsaň,
Ondan diňe ölüp gutulmak mümkin.

...Bu hekaýat bolupmy ýa bolmanmy?
Men takyk bilemok mundan beýlesin.
Ýöne başga zady bilýänim anyk:
ÖLDÜRIP BOLMAÝAR YNSAN SÖÝGÜSIN. Goşgular